

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Ion Guzun,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Peșterean Anatolie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Peșterean Anatolie xxxx, xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.04.2019 – 20.06.2019;

Instanța de apel: 15.07.2019 – 20.11.2019;

Instanța de recurs: 04.03.2019 – 12.10.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iunie 2019, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Peșterean Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Peșterean Anatolie, în beneficiul părții vătămate Melnic Ion a prejudiciului material în mărime de 22 850 lei.

Cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Peșterean Anatolie, la data de 24 septembrie 2018, aproximativ la ora 06.00, conducând automobilul de model “Nissan Almera Tino” cu numerele de înmatriculare xxxx se deplasa pe str. Uzinelor din direcția str. Voluntarilor spre str. Lunca Bîcului, mun. Chișinău, în timpul deplasării, conducătorul

auto Peșterean Anatolie, ajungând în regiunea trecerii neregulate pentru pietoni semnalizată prin indicatoarele rutiere 5.50.1 și 5.50.2 al anexei nr.3 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009 și prin marcajul rutier 1.14.1 al anexei nr.4 al Regulamentului Circulației Rutiere, amplasată pe str. Uzinelor, mun. Chișinău, în imediata apropiere de imobilul nr. 104, și anume pe sectorul de carosabil unde este amenajată trecere neregulată pentru pietonii, nu a manifestat prudență sporită la trafic și nu a manifestat dexteritate în conducere, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 (1) și (2) a Regulamentului Circulației Rutiere care indică că, “conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori; starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră. Iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, cerințele pct. 39. 1) și 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stabilesc, că: „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, precum și cerințele pct.11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia: „conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulație neregulată. În cazul în care înaintea trecerii pentru pietoni s-a oprit sau a redus viteza vreun vehicul, conducătorii altor vehicule care se deplasează pe benzile alăturate pot continua deplasarea numai asigurându-se că în fața vehiculului menționat nu sunt pietoni” și ca urmare cu partea din față a automobilului a comis tamponarea pietonului Melnic Semion, care se afla angajat în traversarea părții carosabilului de la stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului, pe trecerea pietonală semnalizată prin indicatoarele rutiere 5.50.1 și 5.50.2 al anexei nr.3 al Regulamentului Circulației Rutiere, pe marcajul rutier 1.14.1 „trecerea pentru pietoni” al anexei nr.4 al Regulamentului Circulației Rutiere.

În rezultatul acestui accident în traficul rutier, pietonului Melnic Semion, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201902D0459 din 12 martie 2019, i-au fost cauzate leziuni corporale grave.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 640 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În argumentarea apelului a invocat că prima instanță neîntemeiat a respins demersul acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume pentru efectuarea expertizei judiciare.

Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă

instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 640 lei, costul raportului de expertiză.

3.2. Inculpatul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei complementare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, prin aplicarea art.art.78, 79 Cod penal.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 78, 79 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă neechitabilă.

A mai indicat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță urma să țină cont că a recunoscut vina pe deplin, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, sa căit sincer în cele comise, a restituit prejudiciul material părții vătămate, circumstanțe care ar permite aplicarea prevederilor art.79 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, apelul declarat de către inculpat a fost respins, ca nefondat, admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința în partea cheltuielilor judiciare, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a dispus încasarea de la Peșterean Anatolie în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Peșterean Anatolie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal.

Reieșind din faptul că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de apel a indicat că, legalitatea sentinței atacate va fi verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul, prin cerere a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu (f.d.116), iar instanța de fond a respectat cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea stabilirii acesteia, a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 90 Cod penal și respectând cerințele art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită, deoarece a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost condamnat, este la prima abatere, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru,

a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv la locul de trai, se căiește sincer de cele comise, este angajată în câmpul muncii.

Cu privire la pedeapsa complementară instanța de apel a menționat că, dispoziția art.264 alin.(3) Cod penal, prevede în mod obligatoriu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport, în calitate de pedeapsă complementară.

Din considerentele menționate supra, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a aplicat în privința inculpatului Peșterean Anatolie, a sancțiunii complementare, privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani, iar argumentele inculpatului precum că are nevoie de permis de conducere pentru serviciu, nu constituie un temei de absolvire acestuia de pedeapsa complementară, în situația în care legea penală prevede obligatoriu aplicarea pedepsei în formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Respectiv, luând în considerație toate circumstanțele expuse, instanța de apel a concluzionat că, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunii din imprudență, astfel că, prima instanță corect a stabilit pedeapsa cu suspendarea executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 4 ani în temeiul art.90 Cod penal și cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani, care va fi una echitabilă și va atinge scopul legii penale.

Totodată, instanța de apel a menționat, faptul că inculpatul Peșterean Anatolie a recunoscut vinovăția, căința sinceră, a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu constituie temei de aplicare față de acesta a unei pedepse mai blânde, precum și neaplicarea pedepsei complementare, deoarece în cadrul cercetării judecătorești nu au fost constatate careva circumstanțe excepționale, ce ar genera aplicarea at.78 Cod penal, precum și art.79 Cod penal.

Cu privire la motivele invocate de procuror, având în susținere prevederile art.art.227, 228, 229, 143 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.201802D2310 din 05.02.2019 și raportului de expertiză judiciară nr.201902D0459 din 12.03.2019, în mărime de 10 864 lei, urmează a fi suportate de inculpat.

5. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, a declarat recurs ordinar inculpatul, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acestora, în partea pedepsei complementare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă pedeapsa privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani, prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, dat fiind faptul că pedeapsa aplicată de instanțele de fond este prea aspră.

În continuare, a invocat că, în lipsa circumstanțelor agravante, pedeapsa stabilită este prea aspră și nemotivată, or, potrivit prevederilor legale o pedeapsă mai aspră se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de a-l respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

În cazul dat, Colegiul penal lărgit constată că recursul declarat la 19 februarie 2020 de către inculpatul Peșterean Anatolie este declarat peste termen, drept urmare este pasibil respingerii ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 noiembrie 2019 (f.d.121-124, vol. I), inculpatul a fost prezent în penultima ședință de judecată. Tot în aceeași zi a fost pronunțat dispozitivul deciziei, unde i s-a comunicat despre data și ora desfășurării următoarei ședințe, și anume despre data pronunțării deciziei motivate pentru data de 18 decembrie 2019, ora 14.00, iar potrivit prevederilor art.319 alin.(2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul dintre aceste termene.

Tot aici, se indică că este în interesul inculpatului monitorizarea desfășurării ședințelor de judecată.

Așadar, următoarea ședință de judecată celei din 20 noiembrie 2019, a fost fixată pentru data de 18 decembrie 2019 (f.d.124, vol. I), atunci când a fost amânată pronunțarea deciziei motivate pentru data de 09 ianuarie 2020, ora 14.00 (f.d.124, vol. I), iar decizia motivată fiind pronunțată la data de 09 ianuarie 2020 (f.d.124, vol. I).

Având în vedere că inculpatul Peșterean Anatolie a fost prezent la ședința din 20 noiembrie 2019 și a fost înștiințat despre desfășurarea ședinței de judecată pentru data de 18 decembrie 2019, impedimente în vederea prezentării acestuia în ședința de judecată, instanța de recurs nu a depistat. Mai mult de atât, inculpatul Peșterean Anatolie în perioada vizată nu se afla în stare de arest.

Reieșind din faptul că inculpatul Peșterean Anatolie nu a fost prezent la pronunțarea deciziei integrale, cu toate că a cunoscut despre data și ora desfășurării, instanța de apel a expediat copia deciziei integrale inculpatului la 09 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire anexată (f.d.143 vol. I).

În atare împrejurări, instanța de recurs accentuează că în speța dată, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțată la 09 ianuarie 2020 a expirat la 10 februarie 2020.

Acest moment certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art.422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul inculpatului a fost declarat la data de 19 februarie 2020 (f.d.158, vol. I), prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că recursul în cauză a fost depus peste termen.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece

legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Peșterean Anatolie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Peșterean Anatolie xxxx*, cu menținerea deciziei atacate. Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 noiembrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Ion Guzun